



Mustaqil gazeta

# HURRIYAT

O'zingni angla!

№ 3 (565)

2008-yil

16-yanvar

Газетамизга 2008 йил учун обунда дам этади.

Муштарийларимиз сафида бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 233.

1996-yil dekabr dan chiqa boshlagan ⇨ Chorshanba kunlari chiqadi ⇨ E-mail: hurriyat@mail.ru ⇨ http://www.hurriyat.uz

## Матбуотимиз равнақи: ким қандай фикрда?

Матбуотимиз ривож, аввало, журналистнинг ҳар томонлама ўсиши, яъни унинг савияси, билим ва тафаккури юксалиши билан боғлиқ, деб ўйлайман. Шубҳасизки, матбуот равнақини фикр, сўз эркинлигини янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш тасаввур этиб бўлмайди.



⇨ 4-бет

## Собиқ президент маслаҳатчи вазифасида

Латвиянинг собиқ давлат раҳбари Вайра Вике-Фрейберга томонидан ташкил этилган VVF Consulting фирмаси маслаҳатчилик учун ўтказилган танловда ғолиб бўлди. Эндиликда катта сиёсатдан кетиб, шахсий бизнес билан шуғулланаётган хоним Латвия ғарбида жойлашган Лиепай шаҳри ўз-ўзини бошқариш идорасида маслаҳатчи вазифасини бажаради.



⇨ 5-бет

## «Ҳар бир фильмим мен учун имтиҳон»

Гап шундаки, баъзан асарнинг тақлиддан яратилгани сезиш қийин. Бунга ҳаспўшланишнинг йўллари ҳам кўп. Лекин бир нарса аниқки, режиссёр мустақил фикрлай олиш, янгилик топиш, изланиш фазилатидан маҳрум экан, жонли образни тайёр қолип асосида яратилишига йўл кўяр экан, тақлид асарлар пайдо бўлаверади.



⇨ 8-бет

## ФАХР

## Қалбларда ифтихор ҳисси

Мамлакатимизда ҳар йили 14 январь — Ватан ҳимоячилари куни кенг тантана қилинади. Ушбу сана муносабати билан юрт осойишталиги, сарҳадлар дахлсизлиги йўлида садоқат билан хизмат қилаётган инсонлар шарафланади. Бу йил ҳам ана шу хайрли анъана давом эттирилди. Пойтахт Тошкентда ва мамлакатимизнинг турли шаҳар, туманларида Ватан ҳимоячиларини эъзозлаб қатор тадбирлар, учрашувлар ўтказилди.

Хаммасидан ҳам, байрам муносабати билан муҳтарам Президентимиз, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Олий Бош Қўмондон Ислам Каримов томонидан Ватан ҳимоячиларига табрик йўллангани тизимда фаолият юритиб келаётган каттаю-кичик хизматчиларни бирдай қувонтирди. Ҳар бир сатрида самимият, оталарча меҳр ва муҳаббат руҳи сезилиб турган табрик ўз ҳаётини озод юрт мудофаасига бахш этган барча инсонлар қалбини тўқинлантириб юборди. Давлатимиз раҳбари ўз қутловидан ушбу шарафли ва олижаноб ишга ўз ҳаётини бағишлаган фидойи ҳарбийларга ишонч ва эҳтиромини изҳор этди. Бу эса юрт посбонлари қалбида гурур ва ифтихор туйуларини янада кучайтирди.

Давлат суверенитети, худудий яхлитлики сақлаш, хавфсизлики таъминлаш, энг аввало, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини оширишга боғлиқ. Шу боис ҳам Ўзбекистонда мустақилликнинг илк кунлариданқон замонавий профессионал армия ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилди. Сўнгги йилларда мудофаа тизимида амалга оширилган ислохотлар меваси ўлароқ, Ўзбекистонда тарихий анъана ва тажрибаларга таянган ҳолда, дунё миқёсида энг илгор ўринларда турмуш миллий армияга асос солинди.

Юртимизда замонавий талабларга жавоб берадиган профессионал армия босқичма-босқич шакллантирилди. Қуролли Кучларни ислох қилиш бўйича қабул қилинган Дастурга кўра, мамлакатимиз мудофаа тизими мураккаб янгида ташкил этилди. Бу борада энг илгор бошқарув усуллари жорий этилди, оз муддатда ҳарбийлар округлар, чегара ҳудудлари ва махсус операцияларга ихтисослаштирилган қисмлар ташкил этилди. Шу тарих ҳар қандай шароитда ҳам мамлакат осойишталигини сақлаш қудрати ва салоҳиятига эга бўлган Қуролли Кучлар шакллантирилди.

Айтиш кераки, Ўзбекистонда минтақа давлатлари орасида биринчи бўлиб фуқароларни ҳарбий хизматга жалб этишнинг илгор ва самарали усули жорий этилди. Хусусан, замон талабларидан келиб чиқиб, ҳарбий хизматнинг анъанавий муддатли тури билан бирга янги са-

фарбарлик чақирув резерв хизмати ҳам амалга киритилди. Миллий армиямиз ҳарбий салоҳияти, жанговар қудрати ва тайёргарлик даражасини ўстиришда кадрлар масаласи муҳим аҳамият касб этади. Ўзбекистонда ҳарбий соҳада кадрлар етиштириш борасида ҳам керакли чора-тадбирлар амалга оширилди. Республикаимизда юқори малакали ҳарбий офицерларни тайёрлашга ихтисослашган олий ва ўрта махсус ҳарбий билим даргоҳлари ташкил этилди. Масалан, Тошкентда олий қўмондонлар тайёрловчи ҳарбий академиянинг очилиши нафақат Ўзбекистон, бутун Марказий Осиё учун аҳамиятли ҳодиса бўлди. Аини пайтда мазкур академия минтақада мудофаа соҳасида етук кадрлар тайёрлаб бераётган нуфузли билим даргоҳи бўлиб қолмоқда.

Президентимиз таъкидлаганидек, Қуролли Кучлар соҳасида олиб борилган ислохотларнинг энг муҳим амалий натижаси армиядаги ахлоқий-руҳий, маънавий муҳит бутунлай янгилашган бўлди. Сир эмас, собиқ шўролар замонида фуқаролар ҳарбий хизматга кўнгул истаги, виждон чақириғи билан эмас, мажбурлов кучи жалб этилган. Бугунга келиб, фуқароларимизнинг ҳарбий хизматга нисбатан муносабат ва ёндашуви ҳам буткул ўзгарди. Бир пайтлар мажбурлов асосида ҳарбийга борган фуқаролар аини пайтда Ватан олдидаги фарзандлик бурчи ва фуқаролик масъулиятидан келиб чиқиб хизматга ошиқияпти.

Ўзбекистонда мустақиллик ва тинчлик-осойишталикни ишончли ҳимоялашга қодир, замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан яхши таъминланган, профессионал асосдаги Қуролли Кучлар барпо этилган ҳар бир фуқаро қалбида ифтихор ҳиссини уйғотади. Ҳеч иккиланмай айтиш мумкинки, мустақил республикамизнинг хавфсизлиги кафолати ишончли қўлларда. Тинчлик ва осойишталик бардавомлиги, мамлакатимиз осмонни ҳамisha суяффо бўлиши йўлида жасорат ва матонат ила хизмат қилаётган барча ҳарбийларимизни яна бир бора кутлаймиз.

Бехзодбек ҒАНИЕВ,  
Фаргона ҳарбий прокуратураси  
терговчиси.



## Фасл зийнати

Кумуш қишнинг зийнатига беланган Она-табиат оламга ўзгача тароват бахш этмоқда. Бугун қасққа қараманг, ҳаммаёқ оппоқ қор. Музликларга қўмилган йўлакларда қорбўрон ўйнаётган болаларнинг завқ-шавқи, қий-чуви қалбимизга ажиб бир сурур уйғотади. Мудраётган шох-шаббаларнинг, даракларнинг сокингина чайқалиши эса юракларга баҳор нафасидан дарак бераётгандек. Ҳали аёзнинг муз эримасдан туриб, тинмай ёғаётган қор учқунини ҳар битта хонадоннинг дарчасини безаб, ҳар йилгидан кўра бу йилги қиш ёнғинчиликка бой бўлаётганлигидан далолат бермоқда.

Мамлакатимизнинг жанубий ўлкаларидаги янги кенгликлар олис далаларда, пуर्वқор тоғларнинг ён бағрида ҳам қиш ифори сочилган. Бу ифори бу йил бободехқоннинг меҳнатига берилган муқофотдек, гўё. Ҳа, қиш бу йил қутлуғ келганлигини, ёнғинчилик мўл-кўл бўлиб, сув сероблиги ва ҳосилдорлик самараси ошишини ҳар бир юрдошимиз ўзгача қувонч билан таъкидламоқда.

Демак, тиним билмай ёғаётган тизза бўйи қорнинг, аччиқ изғирину қўқимтир совуқнинг шивирлаши бежиз эмас. Бу Аллоҳнинг нетъма-

ти, юртимизга юборган мўл ризку рўзидан нишонидир.

Беихтиёр қишнинг қалин қорзорларга қўмилган йўлакларга боқиб, қалбимиздан кирчиллама фаслнинг олов нафаслари сатрларга тўқилади:

Дунё телба руҳимдек қарахт,  
Зумрад оқшом кечар мисли туш  
Кумуш янглиғ либоси оппоқ,  
Деразамдан кириб келар қиш.

Дунё ЗОДА

## ЖАРАЁН

## Инсонпарварлик тамойилига содиқлик

Ўзбекистонда ўлим жазосининг бекор қилиниши дунё ҳамжамияти эътирофига сазовор бўлди

Хукукий-демократик давлат қуриш йўлида ислохотлар олиб бораётган мамлакатимизда инсон ҳаёти, унинг ҳуқуқи олий қадрият даражасига кўтарилди. Ҳар бир ватандошимиз бу борада амалга оширилган кенг қўламли янгилаш ва ўзгаришларнинг гувоҳи ва иштирокчиси бўлиб турибди. Жумладан, 2008 йилнинг 1 январидан бошлаб юртимизда ўлим жазосининг бекор қилиниши суд-ҳуқуқ соҳасида амалга оширилаётган либерал ислохотларнинг мангикий давоми бўлди.

Президент Ислам Каримовнинг 2005 йил 1 августдаги "Ўзбекистон Республикасида ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисида"ги Фармонида мувофиқ мамлакатимизда ушбу жазо тури жиноий жазо тизимидан чиқарилди. Инсон ҳаётининг олий қадрият сифатида эътирофи ифодаси бўлган ушбу тарихий ҳодиса халқаро ҳамжамиятнинг юксак эътиборига сазовор бўлмоқда.

Чунинки, Словения раислигининг Европа Иттифоқи номида берган баёнотида ЕИ Ўзбекистонда ўлим жазоси бекор қилинганини қизғин маъқуллаш, ушбу қарорни тўла рўёбга чиқариш ҳамда суд тизимидagi ислохотларни бундан буён ҳам изчил амалга оширишда қўллаб-қувватлашни маълум қилган.

Баёнотда Европа Иттифоқи аъзо мамлакатлар ўлим жазосининг бекор

қилиниши инсон кадр-қимматини ҳурмат қилишда муҳим омили деб ҳисоблаш қайд этилган.

"Европа Иттифоқи Ўзбекистонда ўлим жазосининг бекор қилиниши юқорида қайд этилган мақсад йўлида қўйилган муҳим қадам, деб билади ва минтақадаги бошқа мамлакатлар ҳам бу борада Ўзбекистондан ўрнак олади, деб умид қилади", — дейилади нуфузли бирлашма баёнотида.

Маълумотларга қараганда, бугунги кунда дунёнинг 118 мамлакатиде ўлим жазосидан бутунлай воз кечилган ёки у амалда қўлланмайди. Жумладан, сайёраимизнинг 23 давлатида ўлим жазосига ҳукм қилиш ва уни ижро этишга мораторий қўйган, яъни вақтинча тақиқ жорий этилган.

БМТ томонидан 1948 йилда қабул қилинган Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясида "Ҳар бир инсон яшаш, эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эга" дейилади. 1966 йилда амалга киритилган Фуқаролик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро Пактда эса яшаш ҳуқуқи ҳар бир инсоннинг узвий ҳуқуқи эканлиги белгиланган. Халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган мазкур қондалари мамлакатимиз Конституциясида ҳам ўз аксини топган. «...инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, кадр-қиммати ва бошқа дахлсиз

(Давоми 2-бетда.)

## АҲВОЛ

## Қор осмонда қишламайди

«Ўзкоммунхизмат» агентлиги диққатига!

Ниҳоят, ошуфта диллар кутган лаҳзалар келиди. Қишнинг энг қирқилма даври — қилди бошланиши билан учқунлаб-учқунлаб, гардлаб-гардлаб қор ёға бошлади. Фалакдан ерга оқликнинг ташриф буюриши — мўъжиза. Бу манзарани иссиқ хонада, дераза орқали кузатиш кишида қадрдон туйғуларни кўзгайди.

— Қарамайсиларми ташқарига, — дейди қикирлаб биринчи марта Тошкентда қишнинг кутиб олаётган ёш ходима 6-қаватдаги ҳамкасбларини завқланишга ундаб, — қандай гўзал, қандай латофатли! Бу лойиҳа, эҳтимол, кимларнингдир ичидан изғирин ўтаётган, чала қолган юмушларни ўйлаб, хижил бўлаётган сди. Хусусан, хонадонларни иситишга маъсул идора ходимлари, йўл соловчилар, газ таъминотчилари...

Хайриятки, бизда баъзи бир юртлар каби 6-7 ойлаб муттасил қор ёғмайди, тошни ёрадиган қаҳратон совуқ бўлмайди. Йилда бир меҳмондек ташриф буюрадиган 30-40 кунлик синов эса ҳар доим "кутилмаган" ташвишлар келтиради. Сир эмас, кўпинча қиш бошлангандан кейин уни "кутиб олишга" киришлади. Ажабки, қозонқуналарнинг таъмирланиши тугамаган, йўлларда қувурлар тешилган, хуллас, минг битта ишқал пайдо бўлади.

Давомиз қуруқ бўлмаслиги учун муҳбирларимизнинг вилоятлардаги аҳвол ҳақидаги кузатувлари билан танишайлик.

## ДҮППИ ТОР КЕЛМОҚДА

Кўп йиллардан бери Янги йилни қорез-абъсиз қаршилашга одатланган фарғоналиклар учун қўтилмаган воқеа рўй берди: қаҳратон қиш ўзининг ўткир қиличини янганчоқлаб, Қорбобо билан кириб келди. Газ, иссиқ сув ва иссиқлик энергияси таъминоти узлуксизлигини таъминлашга вазиқадор ташкилотлар анча саросимага тушиб қолдилар.

(Давоми 2-бетда.)



## ТУЙҒУ

## "Аскар бўлиш ниятидаман..."

Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларни юртга садоқатли қилиб вояга етказиш мақсадида юртимизнинг кўпгина ўқув даргоҳларидаги каби Тошкент давлат аграр университети қошидаги Қишрақ академик лицейида ҳам ўқувчилар томонидан ватанпарварлик руҳидаги бадиий чиқишлар ва спорт мусобақалари ташкил этилди. Турникка тортилиш, арқонда кўтарилиш машқларида ёшлар жисмоний кучларини синанган бўлишса, ҳарбий мавзудаги савол-жавобларда ўз билимларини текширишди.

Президентимизнинг Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан йўллаган байрам табригини ўқиб, роса қувондим, — дейди лицей ўқувчиси Зоҳид Жумаев. — Чунки мен ҳам аскар бўлиш ниятидаман. Табрикда айтилганидек, "Ёшлар йили"да ёш офицерлар, сержант ва аскарларнинг манфаатларини таъминлаш, уларнинг орзу-умид ва интилишларини рўёбга чиқариш йўлида мамлакатимизда бир қатор ишлар амалга ошириляпти. Бу бизга ишонч ва севинч бағишлади.

Маъсуда ЁҚУБОВА





“Ҳақиқат”нинг иккинчи умри

Маърифатпарвар оталаримиз ўтган асрнинг 20-йилларида халқнинг “кўзини очиш”, уларни илм, фандан баҳраманд этиш мақсадида бир қанча журнал ва газеталар нашр қилдилар.



ЖУРНАЛ «ҲАҚИҚАТ» КАК ЗЕРКАЛО РЕЛИГИОЗНОГО АСПЕКТА В ИДЕОЛОГИИ ДЖАЛИЛОВА

мида Б. Бобоҷонов кириш сўзидан ташқари журналда босилган мақолаларга кенг илмий шарҳ ёзган. Юсак полиграфия талабларига жавоб берадиган ушбу нашр Токиода 2007 йилда чоп этилди.

нинг илм маърифатли бўлишига тиш-тирноғи билан қарши турган миссионер Н. П. Остроумов мақоласининг Чўлпон томонидан қилинган таржимаси ҳам берилган.

Эргаш УМАРОВ, филология фанлари доктори.

Фахрий журналистларга бепул обуна

Кейинги йилларда Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси ташаббуси билан катор ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Масъул котиб ўринбосари сифатида кўплай тунарли тахририят ва босмаохона оралигиде ўтказди. Касбдошлари уни «газета нақоши» деб таърифлашарди.

Advertisement for 'OZBEKISTON OVOZI' newspaper, featuring a horse logo and the text 'Халқ сўзи' and 'HURRIYAT'.

“Қизим нега ўқишга қабул қилинмади?”

Ўқишга кириш учун билим билан бирга омад деганлари ҳам керак экан, назаримда. Қизим Холмирзаева Лобар Шухратовна Тошкент давлат фармацевтика институтининг фармация клиникаси факультетига кириш учун уч йилдан бери имтиҳон топширяпти.

Қўшимча ўринларга абитуриентларни қабул қилишда катта балл тўплаганларнинг ижтимоий келиб чиқиши ўрганилиши, ўқишга кириш-кирмалиғи сўрालиши лозим эди-ку.

Гулчехра МАЖИТОВА, II гуруҳ ногирони.

Тахририятдан: Матбуот — эркин фикрлар минбари. Демократик давлат куриш йўлида ислохотлар олиб борилаётган мамлакатимизда ҳар бир фуқаро конституциявий ҳуқуқидан фойдаланган ҳолда оммавий ахборот воситалари орқали муаммоларига жамоатчилик эътиборини торттишга ҳақли.

Тўртинчи ҳокимият

Жамиятда оммавий ахборот воситаларининг, жумладан, матбуотнинг ўрни беқийёс экани тан олинган ҳақиқат. Матбуотни базан халқ ҳўжалиғидаги темир йўл ёки телефон алоқасига қийёслашди.

Матбуотимиз равнақи: ким қандай фикрда?

Шубҳасиз, ўзбек матбуоти ўз анъаналарига эга. Айниқса, мустақиллик унинг имкониятлар чегарасини, мавзулар уфқини янада кенгайтирди.

берадиган кўплай меъёрий ҳужжатлар қабул қилинган. Энди асосий гап ҳуқуқий дастурларда кўзда тутилган эркинлик ва мажбуриятларни қай даражада амалда ижро этишдадир.



Матбуотимизни янада ривожлантириш уфқини қайси ўлчамларда кўрасиз? Ўзбек матбуотида танкид қандай ўрин тутиши керак, деб ўйлайсиз? Шундай қилиб, Сизни мулоқотга чорлаймиз.

Дастлабки ана шу анкета саволларимизга «Қишлоқ ҳаёти» газетаси Бош муҳаррири ўринбосари Ҳабиб Темиров жавоб беради.

МУАММО ВА ЕЧИМ

Муҳтарам Президентимиз Ислам Каримовнинг республикамизда кенг кўламли ислохотларни амалга ошириш борасида олиб бораётган оқилона сиёсати туфайли, бизнинг Фаргона вилояти Бағдод туманимизда ҳам мева ва сабзавотларни қайта ишлашга мўлжалланган Ўзбек – Британия “Шарқ нёзматлари” қўшма корхонаси ташкил этилган.

Қўшма корхона сақлаб қолинса...

Бирок “Эйнаб” компанияси томонидан жўнатилган ускуналар ўрнатилгандан кейин маълум бўлишича, шартнома шартлари га жавоб бермайдиган, маънавий эскирган, бундан 20 йил муқаддам Россияда ишлаб чиқарилган экан.

лиги ва 2005 йилнинг сентябрь ойидан бошлаб бу ускуналар ашёвий далил мақомига кирганлиги учун, уларда ишлаб чиқариш фаолиятини давом эттиришни имкони қолмади.



рақаси Исроил давлатининг Ўзбекистондаги Консуллик муассасасига ижрога тақдим этилди.

Бир гуруҳ ишчи-хизматчилар номидан: Илҳом ҚУРБОНОВ, қўшма корхона директори, Ҳасанхон АБДУЛЛАЕВ, маслаҳатчи.

КАДРИЯТ

Дийдоркам қадамжоси

Ривоят қилишларича, Соҳибқирон Амир Темур бир авлиёни тушида қўриб, уни ўзига пир этиш мақсадида узоқ йўлга тушибди...

Собиқ президент маслаҳатчи вазифасида



Латвиянинг собиқ давлат раҳбари Вайра Вике-Фрейберга томонидан ташкил этилган VVF Consulting фирмаси...



Судда жавобгар — Интерпол раҳбари!

Интерпол президенти ва Жанубий Африка Республикаси полицияси раҳбари Жеки Селеби коррупция жиноятида айбланмоқда...

Сўнгги 100 йилда кузатилмаган ҳолат

Ироқ пойтахти Бағдод шаҳри аҳолиси сўнгги 100 йил ичида илк марта қор ёғишига бевосита тўғиб бўлди...



Boeing Airbusni ортда қолдирди

2007 йили Европанг энг йирик авиакомпанияси саналган Airbus 1300 та самолёт сотишга эришди...

Саудия Арабистонининг шимолий ҳудудларида ҳам кучли қор ёғиши кузатилди. Кутилмаган ёғини подшоҳликдаги давлат идоралари ва мактаблар фаолиятига салбий таъсир қилди...

Хабарларга қараганда, ҳаво ҳарорати кескин тушиб кетишидан Араб ва Рафха шаҳарлари энг кўп азият чеккан. Маҳаллий матбуот хабарига қўра, айрим ҳудудларда совуқдан уй ҳайвонларининг қурбон бўлгани қайд этилган...

Учинчи фазовий экспедиция

Хитой фазо технологиялари ва миллий ҳавфизлик давлат комиссияси йиллик дастур тўғрисида қарар қабул қилди...

Хитойнинг фазовий тадқиқотлар борасидаги сўнгги ютуқларини намойиш этади. Экспедиция жорий йилнинг октябрида фазога йўл олади...

Бундан ташқари, Хитой фазо технологиялари ва миллий ҳавфизлик давлат комиссияси томонидан йил давомида космосга 14 та ракета ва 17 та сунъий йўлдош чиқарилиши белгиланган...

Хитой 2003 йилнинг октябрида АҚШ ва Россиядан кейин мустақил ҳолда фазога ўз фазогирлари (тайконавт)ни учирган сайёрамизнинг учинчи давлати бўлди...

Грузия: асосий имтиҳон ҳали олдинда

Грузия Марказий сайлов комиссияси маълум қилдики, 5 январь куни мuddатдан олдин ўтказилган президент сайловининг якуний натижалари эълон қилди...

Жаҳон матбуотида Грузияда ўтган президент сайлови борасида турли нуқтаи назарлар илгари сурилмоқда. Фарб матбуотида эълон қилинган мақолаларда Михаил Саакашвилининг галабасини қўллаб-қувватлаш ва унга нисбатан хайрихоҳлик очик сезилади...



Муҳолифат сайлов натижалари сохталаштирилган деган даъво билан якуний натижаларни рад этмоқда.

Президент сайловида Грузиядаги турли сиёсий гуруҳларга мансуб етти номзод иштирок этди. Бирлашган муҳолифатдан ягона номзод сифатида илгари сурилган Леван Гаччиладзе 25,6 фоиз, Грузиянинг энг бадавлат фуқароси саналган Бадри Патаркацишвили эса 6,99 фоиз овоз олишга эришди...

“Михаил Саакашвили сайлов жараёнида йўл қўйилган қонунбузарликлар учун кескин танқидларга учради. Бу ҳолат грузин раҳбариятининг тажрибаси камлиги ва демократик жараёнларни ривожлантириш учун вақт етарли бўлмагани билан изоҳланади...

5 январь кунги сайловда аҳолидан Грузиянинг НАТОга аъзо бўлиб кириши ва мамлакатда парламент сайлови ўтказиш масаласи ҳам сўралган...

“The Wall Street Journal” (АҚШ). “Грузиядаги сайлов мамлакатнинг деярли ярим аҳолиси амалдаги ҳукумат сиёсатини қўлламаслигини кўрсатди...

“The Times” (Буёк Британия). “Михаил Саакашвили яна Грузия президенти бўлди. Лекин бу билан мамлакатдаги сиёсий инқироз бартараф бўлгани йўқ...

“The Times” (Буёк Британия). “Михаил Саакашвили яна Грузия президенти бўлди. Лекин бу билан мамлакатдаги сиёсий инқироз бартараф бўлгани йўқ...

“Фокс” (Украина). “Грузияда президентлик кураши якунланди дейишга ҳали эрта. Кўплаш таҳлилчилар 53 фозлик галаба омонат, деган фикрда...

“Фокс” (Украина). “Грузияда президентлик кураши якунланди дейишга ҳали эрта. Кўплаш таҳлилчилар 53 фозлик галаба омонат, деган фикрда...

“Российская газета” (Россия). “Сайлов жараёнида рақобат ҳалол ва адолатли тарзда кечди. Бу билан давлат раҳбариятининг ўтган йил ноябрдаги оммавий...

“Le Temps” (Швейцария). “НАТОга кириш учун Грузия уч асосий шартни бажариши керак: армияни альянс талаблари асосида қайта қуроллантириш...

“День” (Украина). “Тбилиси ва Москва муносабатларига кучли таъсир кўрсатаётган омилардан бири, шубҳасиз, нефть-газ масаласи...

“Ведомости” (Россия). “Дунё сиёсатдонлари фикрича, ҳозирча муҳолиф гуруҳлар Михаил Саакашвили билан муроСага бориш фикридан йироқ...

“ii Messaggero” (Италия). “Президент сайлови билан бирга Грузиянинг НАТОга кириши масаласида референдум ўтказилгани мантиқан тўғри ҳаракат...

Абдул Собир тайёрлади

ХАЛҚАРО ВОКЕЛАР GLOBUS INTERNATIONAL LIFE

ҚИЛМИШ

Ҳар ким экканини ўради

Бухоро шаҳрида ўтган йилда солиқ ва валютага оид 50 дан зиёд жиноят фош қилинди

Мамлакатимизда тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга катта эътибор берилмоқда. Мазкур имкониятлардан унумли фойдаланиб, юрт равнақига муносиб ҳисса қўшиб келаётган, ўзгаларга ўрнак бўлаётган гайрат-шижоатли, диёнатли тадбиркорлар бисёр...

Якунланган 2007 йил давомида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузурдаги солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти Бухоро шаҳар бўлими томонидан жами 50 дан зиёд жиноят иши қўзғатилди...



Божжона бошқармаси ходимлари билан ҳамкорликда яна бир жиноий фаолият фош этилди. Маълум бўлишича, Бухоро шаҳар Суфийен кўчасида яшовчи фуқаро Григорий Якубов божжона назоратидан яшириб, республикамиз ҳудудида 1938 дон олмос (бриллиант) тошларини олиб кирган...

Бухоро шаҳридаги “Дилқушо” деҳқон бозори ҳудудида ўтказилган тадбирда 2200-савдо дўкони сотувчиси Ф.Жалилов тегишли тартибда солиқ инспекциясида рўйхатдан ўтмасдан қонунга хилоф равишда, акция марказис 60 қути “Беломор канал”, 250 қути “Собрание”, 500 қути “ЛД” тамаки маҳсулотларини жами 5350000 сўмга фуқаро Ж.Ҳакимовга пуллаётганда қўлга олинди...

Зафаржон РАЖАБОВ, Бош прокуратура ҳузурдаги СВОЖДЛҚК департаменти Бухоро шаҳар бўлими бошлиғи.

Ўзбекистон Мустақил босма ОАВ ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳамда Фуқаролик жамиятини ўрганиш институтининг моддий ва ахборот қўмағида тайёрланди.

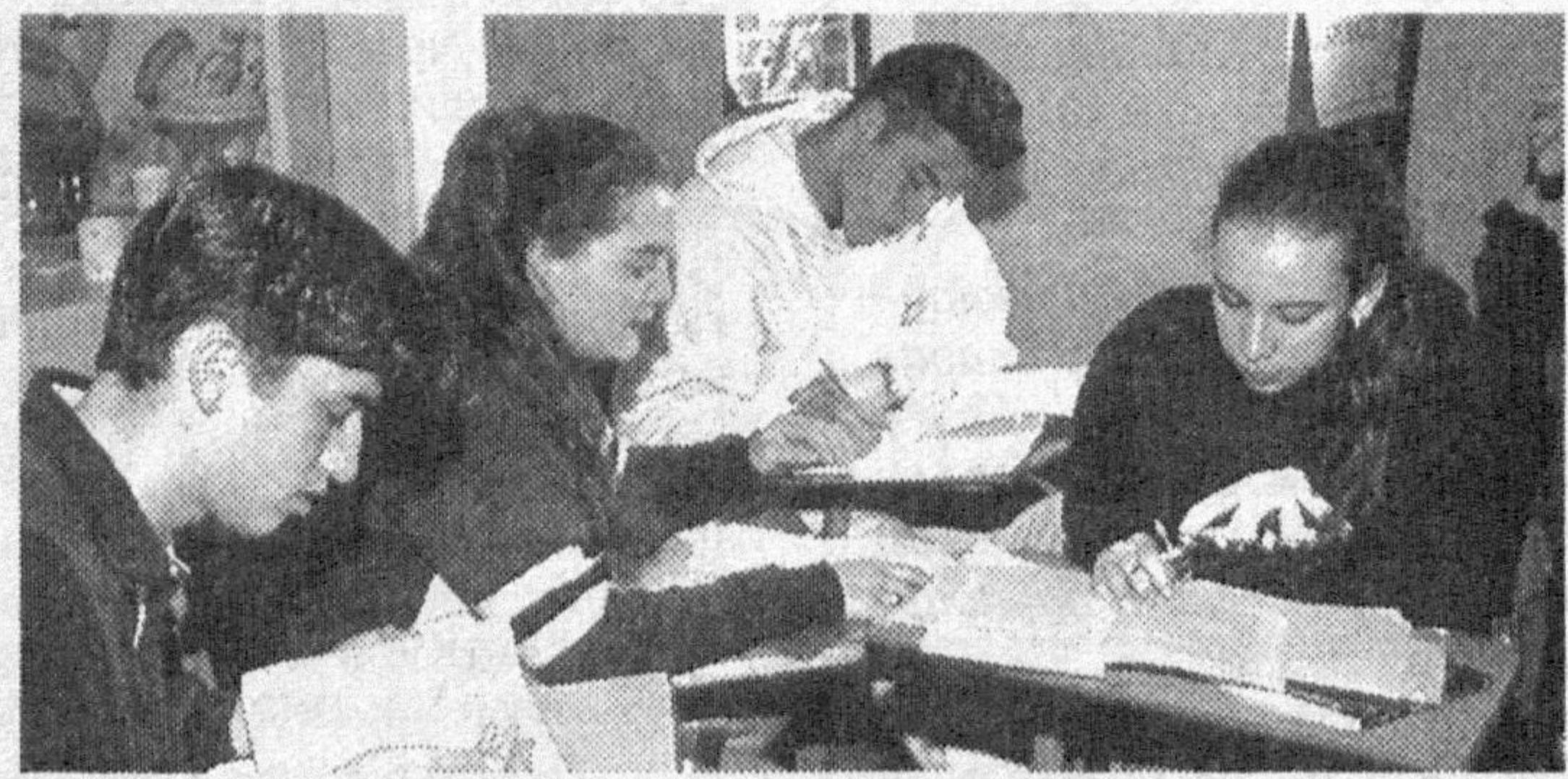


МУЛОҲАЗА

Улуғ немис шоири Гёте: "Кимки бирор чет тилини билмас, у ўз тилини билмаган бўлади" деганда аввало тил ўрганишининг инсон маънавиятида тугган ўрнига ишора қилган бўлса керак. Шу маънода инсон ўз тилини англамоғи учун биринчи навбатда ўз она тилини мукаммал билиши баробарида хорижий тилларни ҳам имкон қадар ўзлаштириши лозим. Агар тил "робота олами"ни, яъни оламни, барча халқларни бир-бирига боғловчи восита, кўприк эканлигини эътиборга олсак, айниқса, бугунги глобаллашув замонида тил билмаклигининг қанчалик муҳим эканлигини тасаввур қилиш қийин эмас.

Ўрганиш қоидаларини келиб чиқиб айтиш жойизки, курак сўз ёдлаш бу ҳали тил билиш ёхуд шу тилда гапириб кетиш дегани эмас. Тилни ўрганиш ва талаб даражасида ўзлаштириш учун ўша ўрганган сўзларни тил қоидаларига мувофиқ муомалага киритишга кўникама пайдо қилиш шарт. Бунга эса грамматикани тўлиқ ўзлаштириш орқалигина эришамиз. Бир филолог таъкидлаганидек, грамматика — бу елимдек, бу елимдек гап. Биз дилган сўзларимизни ушбу "елим" билан ёпиштириб чиқишни ўргансакгина мақсадга етиша оламиз.

Тил — КОМИЛЛИК КАЛИТИ



Хориж тилини ўрганиш ва ўзлаштиришда ўзаро мулоқот ҳам катта аҳамият касб этади. Хусусан, кунда ёки куноран ўтадиган назарий

даланишга ҳаракат қиламан. Бундан мақсад ўқувчиларимизнинг ўрганаётган чет тилига бўлган қизиқишларини ошириш. Негаки, бола дарсининг қийинлигини қузатиб борса, кўча-кўйда, мактаб ёки иш жойида илҳом беришича чет тилида гапириш, муомала қилишни одат қилса ўрганиш жараёни икки баравар тезлашини таърибада синаб кўрилади.

«Калламиз омборга ўхшайди, уни истаган нарса билан тўлдириш мумкин. Нодонлар эса айнан шундай қилади», деган эди машҳур изкувар Шерлок Холмс. Шундай экан, ҳулоса ўрнида ёшларга керак бўлмаган нарсаларга бебаҳо вақтингизни беҳуда совурманг, бунинг ўрнига тил ўрганинг, демокчиман. Зеро, шахсга нисбатан коммуллиқ даражасида баҳо берилар экан, энг аввало унинг билими, одоби ва албатта, тил билиш маданиятига алоҳида эътибор қилинади. Комиллик эса ҳар бир инсоннинг орузи. Шундай экан вақтингиз борида кўпроқ тил ўрганинг, дунёни кўринг ва дунёни билинг, дейимиз.

**Ҳолида Жўраева, Бойсун туманидаги ихтисослаштирилган умумий ўрта таълим интернат-мактабининг немис тили ўқитувчиси.**

КУЗАТУВ

Бир ўртоғим бор. Тил ўрганиш унинг энг сеvimли машғулотиди. Ҳатто шу баҳона Америкада тўрт йил яшас келди. Дўстлар даврасида уни ярми ҳазил, ярми чин "хорижий" тахаллус билан атаёмиз. Чунки ташки кўриниши, ўзбекча сўзларни бузиб талаффуз қилиши-ку, майли, руҳияти ҳам ён-вердагилардан тубдан фарқ қилади. Аммо, унинг айтишича, чет эллик ўртоқлари унга "ўзбек" деган ном қўйишган эмас. Ҳар сафар шу дўстимни учратганимда бир китобда кўзим тушган мана бу ибора хаёлимдан ўтади: "Маргинал шахс".

Аросатнинг Одамлари



Бу сўз лотин тилидан олинган бўлиб, ўзбекча мубоқбили сифатида "аросатдаги киши" жумласини қўллаш мумкин. Мазкур атамилк марта 1920 йилда америкалик социолог Р. Парк томонидан қўлланилган. Утган асрнинг 30-йилларида эса ўзининг муайян қарашларида эга бўлган олим Э.Стоункивист муаммога ўзгача нуқтаи назардан ёндашиб, бу ҳақда шундай дейди: Бирор бир гуруҳ вакиллари бошқа гуруҳга уйғунлашишга интилиб, уларнинг маданий андозаларини ўзлаштиришга ҳаракат қилади. Натихада маданиятлар қўшиливи юз беради. Ачи-нарлиси, бегона гуруҳ уларни ҳеч қачон тўлиқ равишда ўзларига қабул қилмайди. Ўз гуруҳлари эса ўзликдан қайтганлар сифатида рад этади. Айнан мана шу ҳолат маргинал вазиятни муқаррар қилиб қўяди".

лан атайди. Етуқ рубоийнавис сифатида тан олинган шоир Умар Ҳайём ҳам "На чин мусулмонимиз, на кофир тамом" деганида шундай кишиларни назарда тутган бўлса ажабмас.

Турли мақсадлар, турли ҳаёт йўллари орқалида беқорор яшаётган бир таннишим "Виждонимни алдаб кун кўрялман" деганида ўша ишончсизликка ишора қилган назаримда. Виждонни-ку алдаш осон, аммо тарихий бир жамиятнинг олтинга тенг маданияти сизга боқиб турганда, бир негча кемаларнинг арқонидан тутиб сувга фарқ бўлгандин кўра, ўз кемамизда аниқ мақсадимиз сари ҳаракатланишга нима етсин, шундай эмасми?

**Ситора ТОЖИДИНОВА, "Хуррият" муҳбири.**

Кўнги чаманидан гурдаста

СҮЮНЧИ

Газетамиз масъул котиби, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг аъзоси Ҳақим Сатторийнинг янги китоби нашр этилди. Муаллиф қаламига мансуб сараланган бадий публицистика намуналарини жамлаган, 20 босма табоқ ҳажмидаги "Имзоли хатлар" деб номланган мажмуани "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси Бош таҳририяти босмага тайёрлаган.

Китоб мавзулар мутаносиблигига қараб, уч қисмдан иборат. Унинг "Қалпоқ ва ковуш ўрталлиқда" деб номланган биринчи қисмида ўзбек халқи менталитети, турмуш тарзи, миллий қиёфасини акс эттиришга бағишланган бадиалар киритилган. "Бир тола нур жил-васи" деган бўлимда фан ва маданиятимизнинг турли ҳабадларида фаолият кўрсатган Асқар Холмуродов, Бўрибой Аҳмедов, Асқад Мухтор, Очил Тоғаев, Рўзи Чориев, Бахтиёр Ихтиёров, Беғали Қосимов, шахмат бўйича жаҳон чемпиони Рустам Қосимжонов ва бошқа сиймолар ҳақидаги очерклар, суҳбатлар, қайтарилган жамланган. Шунингдек, бу бўлимдан муаллифнинг ахлоқий мавзудаги "Истифор" мемуари ҳам жой олган. Албатта, ма-

даниятимиз ривожига сезиларли ҳисса қўшган олим, ёзувчи, рассом, актёр, ҳофиз ва спортчиларнинг вакиллари ҳақидаги дил сўзлари китобнинг бепарво қолдирмайди.

Биз жуда узоқ ва теран тарихнинг ворисларимиз. Мустақил юртимизнинг бугунги тараққиёт йўли ўша сарчамалардан баҳраманд бўлиб, шаклланишда. Утмиш эса ўзининг турли-туман қиёфаси билан зехнимизда акс этади. Китобнинг "Алвон шафак сояси" бўлимидаги мақолаларни ўқиб, мустақиллик арафасидаги долғали кунлар, юртдошларимизнинг қалб изтиробларию, дорил-омон кунларни қанчалик иштиёқ билан кутганларига гувоҳ бўламиз. Таассуротларимиз мустақиллик халқимизнинг асрий орузи эди, деган ҳақиқатни яна бир бор тасдиқлайди.

Албатта, янги китобнинг ёруғлик юзини кўриши муаллиф ҳаётида қувончли ҳол. Унга баҳони эса муштарий ва мухлислар беради. Бу борада "Имзоли хатлар"га ёруғ иқбол тиланган ҳолда китобнинг сўзбошии ўрнида берилган муаллиф изҳорини қисқартиришлар билан ҳукмингизга ҳавола этаймиз.

«ОРЗУМ - МАЁҚ, ҲАЁТИМ - СЎЗ»



Рўзгоримиз энгил, келиннинг жуда гайратли. Тиркичиликни бе-малол кечирасизлар. Мен яна ўқимоқчиман". Онам ички кечин-маларимни сезиб юрардилар, ерга тикилганча жим қолдилар. Онамни гайратлантириш учун болаликдаги эркинликни қўллаб яна қўшиб қўйдим: "Отам (бу пайтда падали бузрукчови Аллоҳ раҳматига кетган эдилар) битта инсти-тутда ўқитдилар, сиз иккинчисига ўқитолмайсизми? Онам оғир тин олди-да: "Тошкентга кетсанг, қайтиб келмайсан-да", дедилар холос...

Тахсил йиллари Эверестга йўл олган альпинистнинг ҳолатидек кечди. Бутун иродани жамлаб олдинга бир қадам қўйилди — бори шу. "Чўққига етиб оламаними?" деган истак гарчи юракнинг тубида яшаса-да, юзага балкиб чиқармайди. Ҳаётимизда бундай ҳолатлар кўп бўлиши мумкин ва исталган лаҳзада сафарни ақунлашга тўри келади. Бироқ ўша қадим заворул эди: машғулотларга мут-тасил қатнашар, тавсия этилган адабиётларни қолдирмай ўқир эдим. Ҳаёт таърибаси энгил-ели кун кечиршига эмас, келажакка жиддий тайёргарлик қўришга ундар эди.

Кейин нима бўлади — бу ҳақда ўйламан, келажак ҳақида ширин-ширин хаёлар суринишга фурсатим бўлмас, балки хохламан эдим. Бутун энергиям шу кунни қаритиш ва янги кунни кутиб олишга йўнал-тирилган эди. Бу шунчаки қўл қовуштириб, локайд ҳолда ўтириш эмас эди, аксинча, актив фаолият бўлиб, ўтаётган ҳар бир лаҳзадан ҳақимни сўриб олардим, чунки бу кунлар менга қимматга тушганини, кеча сабоқ бериб, иншонсини текшириб, баҳолаб ўрган ўқувчи-ларим билан ёнма-ён ўтириб дарс тинглашга ўзимни гирифторм қилганим билар эдим.

Дастлаб назария йўли билан, сўнгра амалиётлар жараёнида ўзим оруз қилган олам билан ошно бўла бошладим, лекин бу оламда қандай мавқе касб этишим мумкинлигини тасаввур ҳам қилиб ўтирмаган эдим. Редакцияларда меҳнат қилаётган жонли одамлар кўзимга мўъжизадек туюлар, уларга сиртдан ҳавас қилиб юрардим. Ҳеч вақт уларнинг қаторига ўзимни қўйиб кўрмаганман, газетда бир саҳифа бўлиб мақолам чиқи-шини тасаввуримга сиздара олманман (назаримда шундай ша-рафга эга бўлганлар тирик даҳо-лар эди)...

лик журналисти-кадаги фаол и я т и м н и завқли ва ма-роқли қилди. Турли тахри-риятларда, турли лаво-зимларда иш-лаб, юмушим-дан, инчунин, танлаган со-ҳамдан бир бора ҳам но-рози бўлганим йўқ. Бундай мамнулик, аввало, киши-га куч бағиш-лайди ва шу туфайли ўзин-гини, табиийки, кучли ва ҳар ишга қодир, деб ҳисоблайсан.

Уз касбим-дан завқ олишимнинг сабаблари кўп. Менимча, уларнинг энг асосийси жами хатти-ҳаракатларим билан бу соҳани шарафлашга, унинг обрўсини оширишга инти-лганим бўлса керак. Негаки, жур-налистика иншониятнинг ўз тара-ққиёти давомида кашф қилган чўнг қадриятларидан бири. Одам авло-ди тақомиллашиб бориб, қачон-ди оловни, гилдирақни, буғ ма-шинасини, ички ёниш двигатели-ни ва ҳоказо ихтироларни кашф этди. Ва шу мавқеда "Оммавий ахборот воситалари" деб шартли номланувчи маданияти инқишоф айлдики, унинг ривожланиши жа-мииятнинг ривожланишига, жами-иятнинг ривожланиши унинг ривож-ланишига боғлиқ бўлиб қолди. Бундай занжирсимон таъсирини бугунги тараққиёт эътироф этаятти.

Бу эътироф ҳавойи гап эмас. Эсимни танигандан шу касб эга-ларининг хатти-ҳаракатини қузатиб юриб, пулемёт билан пашшага ўт очган зотларни ҳам кўрганман. Юрак тозалиги, қалб софлиги ҳар қандай зиёли учун, айниқса, бирова сўз айтишга чоғланган ижодкор учун жуда зарур (талаб) фазилат. Зеро, «юракдан чиққан сўз — юракка, қориндан чиққан сўз — қоринга боради», деб бекорга айтишмаган.

Шундай қилиб, баъзилар учун эриш туюлган эътиқод билан яшайсан, шодон ва тўқ давралар-дан ажралиб қолсан, "авторитет" ҳам унчалик эмас, кўп масалалар-да қийналасан, ва, ниҳоят, ҳамма-сидан воз кечиб, эл қатори яшаш-га ўтсан ёки изланишга, "улар қила олган ишларни қилишга" — яъни, зўр нарсалар ёзишга маж-бур бўласан — олға интилсан. Агар қадим собит, ният қатъий бўлса, нимадир содир бўлади — мақсадга етилади.

Бу ҳам ҳали ҳаммаси эмас. Ўқувчига манзур бўладиган нарсаяратиб учун фақат тақвонинг ўзи лозим бўлмайди, масала саксон фоиз, балки "тўқсон тўққиз фоиз" (М. Горькийнинг машҳур гапини эсланг) ҳал бўларди. Энди шун-дан сўнг ижодкорнинг шахси, ин-теллектуал салоҳияти, граждонлик нуқтаи назари, у танлаган мавзу-нинг нечоғли муҳимлиги, хаттоки, жамиятнинг унга муносабати син-гари омиллар ҳам тарозига чиқа-ди. Қолаверса, "энг яхши", "энг зўр" деб қўйилган талабларнинг ўзи ҳам нисбий. Шунданми, "мавсурий машҳурлар", "доимий машҳурлар" ва "абодий машҳур-лар" бўлади. Хуллас, ҳамма тушу-н-ча ва мезонлар нисбий дунёда, ўз ишиндан завқ олиб, фаолиятинг-дан мамнун бўлиб, янги бир асар-нинг сарлаҳасини тоза вараққа ёзиб турсанг, шунинг ўзи улуғ му-кофот.

Масаланинг бизга боғлиқ бўлмаган яна шундай томони бор-ки, сенинг ўта "меҳнатталаб", "по-

Толгар шуккуҳи, завқ илҳоми, тоғлар қаршидаги бурч ва тоғларнинг қарзи янги парвозларга ундайверади, янги чўққиларга чорлайверади. Ҳали парвоз учун уққлар кенг. Ҳали забт этилган қўққлар бисёр. Кўнгида навки-рон орузлар ҳамон жўш уради...

УЧРАШУВ



Хайтда шундай воқеалар содир бўладики, ҳодисанинг буюклиги ва аҳамияти инсонни гўё кундалик ишлардан баландроққа кўтариб кўйгандек туюлади...

режиссёрнинг гарданига тушади. Кейин эса ижрочиларнинг. Шундай эмасми?

Актёрлар қайси фильмда қанақа кийимда чиқади, сўзларни қандай талаффуз қилаётир — буларнинг ус-тида талабчанлик билан ишлайман...

студияларда тижорат асосида ишланган фильмлар кўз олди-мизда қовун уруғидек кўпайиб борапти. Бу кетишда давлат кинорекорналари фаолиятига пугур етмайди-ми?

“Ҳар бир фильмим мен учун имтиҳон”, — дейди кинорежиссёр Баҳодир АҲМЕДОВ

Хар доим суратга олиш майдонида, актёрлар даврасига, ижод чўққиларига интилаётган иктидорли режиссёр босиб ўтган умр йўлига бир назар ташлар экан:

дунёга келадиган санъат. Бу жиҳатдан олиб қаралганда, кинонинг яратилиши ҳам фарзанд туғилишига ўхшаган гап...

бир имтиҳон бўлди. Хар гал янги кинони томошабинларга тақдим этаётган пай-тимда худди имтиҳон то-шираётган талаба сингари ҳаяжонланаман.

— Рақобат қунади, албатта, аммо бундан чўчи-маслик керак. Ҳозирча ай-рим тижорат кинофильм-лари анча паст савияда яра-тилмоқда...

— Умримда тасвирга ту-ширилган 170 000 метрлик кинотасма — ўзига хос сал-моқ касб этади. 170 000 метрлик салмоқ — ижодий фаолиятим мубайнида эришган натижалар ифода-си...

— Сиз яратган фильмлар орасида “Усмон Носир” ҳужжат-ли фильмни алоҳида эътиборга лойиқ. Бу асарнинг яратилишига нима туртки бўлган?

— “Лафз” фильми усти-да олиб борилган иш ижо-дидда муҳим бурилиш яса-ган ҳақиқат. Фильмдаги хар томонлама янги ифо-да услублари, вазмин ҳийоқа қилиш усули, занго-рий экраннинг ноёб ифо-да воситалари фильмнинг ўтмиш ҳаётидан олинган жонли репортаж каби қабул қилишга имкон бе-ради.

— Кино қандай яратили-шидан қатъи назар томо-шабин ва матбуотчи қизиқ-тирадиган нарса битта: иб-ратли воқеалар чиройли тасвирланиши керак. Хар қандай фильмда ҳам ижо-дий янгиликлар яратиб, янги усул ва воситалардан фойдаланиш учун инти-лавериш керак...

“Санъаткор ўз зиммасидаги вазифага, яратилажак образига шунчаки совуққонлик билан қараши керак эмас!”

Суратга олиш майдони-да янги асар устида меҳ-нат қилаётган режиссёр-нинг кино олиш жараёни-ни кузатиб турар эканми-з, ох, қанчалик даҳшатли ту-юлди бизга бу жараён! Қандайдир ҳадик босиб ке-лаётгандай эди гўё. Атроф-даги шовкин-суронлар эса у ерда бўлаётган ижод ру-ҳини чилларчин қилар, ле-кин актёрлар қалғимай роль эса, худди ўз ҳаёти-нинг бир парчасини уйна-ётгандай шовкин-суронлар ичига шўнғиб кетган. Эҳти-мо, мана шу шовкин-су-рон ва оворажарчилик ке-лажақда аjoyиб киноасар-лар дунёга келиши учун туртки бўлар. Лекин бу ҳол бизга сир-синоатли туюл-ди. Бу жумбоқнинг сирини мада экан-а?

— Болалигим Тошкент-нинг “Ишчилар шаҳарчаси” деб номланган гавжум бир мавзесида кечди. Айтган-дай, мен ҳозир ҳам шу ерда яшайман. Теварак-ат-рофимизда қўшниллар ора-сида мамлакатда донги кет-ган кишилар, ёзувчилар, олимлар истикомат қили-шарди. Кўчамида таниқли драматург Зиннат Фатхул-лин, унинг ўғиллари, таниқ-ли кинооператор — Дилшод Фатхуллин, кинорежиссёр Алиясқар Фатхуллин, фронтир адиб — Аҳмад Раҳ-матин даярли хар кунни кўриб турардим. Мухтарам Ойбек домла кўчамиздан ўтиб бораётганда ҳамма болалар четта чиқиб салом бериб турардик. Бу киши-ни барча бирдек ҳурмат қиларди. Зафар Диёр, Ак-мал Пулат, Миртемир, Шу-кур Саъдулла, Уткир Ра-шид, Саид Аҳмад кўчами-зда яшарди. Эҳтимол, мана шундай машур ижодкор-лар билан қўшни бўлиб яшганим, уларнинг қизи-қарли ва дилқаш сўбатла-ридан баҳраманд бўла ол-ганим менга 1990 йилда атоқли ва ардоқли шоир-ми-з Усмон Носир ҳақида фильм яратилишига ёрдам берган бўлса, ажаб эмас. Айтгандай, Усмон Носир-нинг бир синглиси, Рохат-ти ая — шоир Уткир Ра-шиднинг умр йўлдоши биз-ларга қўшни бўлган ёндош кўчада яшарди.

тажрибада, маҳоратда анча камол касб этганларига ўзим гувоҳ бўлдим. Бош роллардан бирини уйнаган Саид Мухторов баргитош, нокас одам киёфасини гав-далантиришда аjoyиб ма-ҳорат кўрсатди. Фильмнинг муваффақиятли чиқишига яна бир сабаб эса таллан-ган ифода усулимиз — те-леэкран учун жуда ярашми-ли, умумэстетика жиҳатдан ҳам томошабинбоп бўлиб чиқди. Шундан кейин 2001 ва 2004 йиллар оралиғида “Бог” (етти қисм), “Иймон” фильмлари ҳам экран юзи-ни кўрди.

— Кино соҳасида ҳаётга тақлид қилиб, кўчирмачилик билан шухрат қозониб бўл-майди. Кинотақлидга муносабатингиз қан-дай?

— Эҳтимол, кино олиш жараёнини четдан кузатиб турган одамга ҳақиқатан ҳам даҳшатли қўринар. Ле-кин бу жуда гаройиб жа-раён. Кўчада шовкин-су-рон бўлса-да, режиссёр бўла-ман, кино яратаман деган одам хар бир қадрдаги де-тальди, уларнинг соню қай ҳолатида турганини ёддан билиши зарур. Актёрлар ҳам суратга олиш майдо-нида кадрдан чиқиб кет-масликка ҳаракат қилиша-ди. Умуман, фильмнинг яхши чиқиши, мазмунли, қуримли, шаклан баркамол яратилиши кўпроқ муал-лифларга боғлиқ. Зеро, му-аллифларнинг савияси ту-файли фильм ё ҳақиқий санъат асарига айланади ёки оддийгина, заиф иш-ланган жунглина бир нарса бўлиб қолади.

— Сиз эмаски, сиз “Узбектелефильм” студиясига театрдан келгансиз. Назарингда кино истеъдодинингизнинг очилмаган чўққиларини кашф этди. Сиз кинони қай йўсинда яратасиз?

— Санъатни хонавайрон қиладиган асарлар шу-ку. Гап шундаки, баъзан асар-нинг тақлиддан яратилган-ини сезиш қийин. Буни ҳаспўшлашнинг йўллари ҳам кўп. Лекин бир нарса аниқки, режиссёр мустақил фикрлай олиш, янгилик то-пиш, изланиш фазилати-дан маҳрум экан, жонли образни тайёр қилиш асо-сида яратилишига йўл қўяр экан, тақлид асарлар пай-до бўлаверади. Режиссёр ҳамиша ҳеч ким юрмаган йўллардан юргани маъқул.

— Ҳақиқатан ҳам худди шундай бўляпти. Европа мамлакатларининг телека-налларида пайдо бўлган асарлар сифати келажак-да томошабинларнинг тар-бия ва ахлоқида ижобий таъсир кўрсатади. Ҳақи-қатан ҳам айрим хориж се-риаллари маъно-мантик жиҳатдан бақувват, пишиқ ишланган. Кўрганда инсон-ни турмуш иқир-чиқирла-ридан фориғ бўлиб, қунда-лик ташвишлардан балан-дрок олишга ўндайди. Ре-жиссёрлар учун ҳам яхши киноларни суратга олиш-лари учун яхшигина мактаб вазифасини ўтайди. Бу бил-лан ҳамма сериалларнинг ҳам мазмунига юқори баҳо беролмаймиз. Файритаби-ий сериалларнинг кириб келиши ҳам қузатилмоқда. Аслида хориж сериалла-ридан олинаётган балан-дик-ни ўзимизнинг “Уз-бектелефильм” студиясида яратилган “Чархпалак”, “Лафз”, “Бог”, “Иймон” сингари асарларда ҳам ҳис қилиш мумкин.

— Ахир асар тақдирининг масъулияти асосан

— Ахир асар тақдирининг масъулияти асосан

— Ахир асар тақдирининг масъулияти асосан

— Ахир асар тақдирининг масъулияти асосан

СЎНГГИ ИЛИНЖ

Абу Райҳон Беруний дарда қалинди. Ҳозир табиилар имкон қадар муолажа қилдилар, аммо беморнинг аҳоли яхшиланмади. Аксинча дард кундан кунга кучайиб боради...

Бир кунни уни кўргани бил маҳрами қози Валважий қадам ранжида қилди. Хол-аҳвол сўрашган, Беруний деди: — Тунов кунни нотўғри даромад хусусида бир нима де-динг, вале далилинг чала қолиб эди. Уша мавзуга қайтсак...

НАФС КИМДА ЙЎҚ?

Бир кунни Абдурахмон Жомий Ҳожа Аҳроқ Валининг зиё-ратига отланди. Йўлда энликкина ариқча дуч келди. Сак-раб ўтаётиб, чўнтагини ушлади. Унинг чўнтағида саккиз тиллоси бор эди.

«НОН УЛУҒ, ХОНИМ»

Мухаммад Раҳимхон Ферузинг яхши бир одами бор эди. У гоҳ-гоҳо арқони давлат билра шаҳар айланар, аҳли раи-ятнинг ҳолидан хабар оларди. Бир кунни хон маҳрамлари ила шаҳар сайрига чиқди. Енида хо мулозимни Ҳасан қайғичи ҳам бор эди.



Тўрт томон дорихона. Абдураул ҲАКИМОВ чизган сурат.

СПОРТ

Қатар биз учун бехатар

Айни кунларда Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси Қатарда бўлиб ўтадиган халқаро турнирда қатнашиш учун қизгин тайёргарлик кўрмоқда.

“Нефтчи” — Россия чемпиониға қарши

Мамлакатимиз чемпионатини 4-ўринда якунлаган Фарғона-нинг “Нефтчи” клуби ўсув-ийгин машғулотларини ўтказиш учун бугун Бирлашган Араб Амир-ликларининг Шаржа шаҳрига жўнаб кетади.

Жанг олдиан жарима

Россиялик боксчи Николай Валуевга нисбатан очилган суд иши ниҳоят якунланди. Узоқ давом этган торти-шувлардан сўнг айбдор спортчи 130 минг рубль миқдоридан жарима тўлайдиган бўлди.

Ҳеч ким фикрига кўра жазо олмайди.

Римликлар ҳикмати.

“Сизга нечта билет керак ўзи?”

Тарози устига чиққан хотин хурсанд бўлганидан эрига хи-тоб қилди: — Ҳайрият, мен нақ уч кило-граммга озибман! — Буниси ҳисобмас. — Нега энди? — Тарозиға пардоздан олдин чиқдинг-да! ...

Эр хотиниға зарда билан деди: — Хар сафар сендан бирон нарса сўрасам саволимға са-вол билан жавоб берсан! — Нахотиғ? Ростдан ҳам шу-нақа қиламанми? Шодмон БЕК тайёрлади.

“Хуррият” мустақил газетаси жамоаси газетанинг Қаш-қадар вилоти бўйича ўз муҳ-бири Пулат Гадовға волидан мухтарамлари Зулайҳо монимон вафот этганиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик из-ҳор этади.

HURRIYAT logo and address information: Мустақил газетаси, Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси, Газета Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 034-рақам билан рўйхатга олинган.

Boш муҳаррир вазифини бажарувчи: Абдураул ЖУМАКУЛ. Тахрир хайъати: Хуршид ДЎСТМУХАММАД, Азамат ЗИЁ, Наим ҚАРИМОВ, Тўлан НИЗОМ, Абдуқаҳҳор ИБРОҲИМОВ, Ҳаким САТТОРИЙ (масъул котиб), Шерзод ҲУЛОМОВ. Тахририятта юборилган хат ва мақолаларға ёзма жавоб қайтарилмайди.

Тахририят манзили: Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Тел-факс: 133-36-02. Тел: 136-53-31, 136-53-38, 136-75-15. Реклама ва маркетинг бўлими: 136-56-38. ВИЛОЯТ МУҲБИРЛАРИ: Бухоро — 8-365-715-30-57, Наманган — 8-369-412-31-54, Самарқанд — 8-366-233-62-12, Сирдарё — 8-367-374-81-53, Сурхондарё — 8-376-335-10-22. Тошкент — 8-370-762-16-86, Фарғона — 8-373-225-80-58, Хоразм — 8-362-226-20-80, Қашқадарё — 8-375-221-78-50, Қорақалпоғистон — 8-361-55-428-97.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида босилди. Манзил: Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Навбатчи: Азим Рўзиев. Топшириш вақти — 21.00, Топширилди — 23.00. Ҳ — тижорат белгиси. Буюртма — Г-55. Адади: 8356 1 2 3 4 5 7 8.